

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 410/2010-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť R. M., Spolková republika Nemecko, zastúpeného advokátom JUDr. P. K., D., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cbm 61/2004 z 20. novembra 2007 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 84/2008 z 19. februára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnosťou, ktorá bola Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručená 14. mája 2009, namietal R. M. (ďalej len „sťažovateľ“) porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústavy“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a vyjadrovať sa k jednotlivým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cbm 61/2004 z 20. novembra 2007 (ďalej aj „namietaný rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obo 84/2008 z 19. februára 2009 (ďalej aj „namietaný rozsudok najvyššieho súdu“). Sťažovateľ súčasne navrhol zrušiť oba napadnuté rozsudky a vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že bol podielnikom Reštitučného otvoreného podielového fondu (ďalej len „ROPF“), ktorý vznikol premenou z investičného fondu na základe rozhodnutia Úradu pre finančný trh zo 17. decembra 2002. Jeho správcom bol ustanovený J., a. s. (ďalej len „správca“), a funkciu depozitára správcu vykonávala Č., a. s. (ďalej len „depozitár“). Sťažovateľ bol vlastníkom 1,89 % podielových listov daného fondu.

Dňa 18. februára 2003 predal správca z majetku ROPF 179 889 kusov akcií S., a. s., do majetku P., a. s., a podielových fondov P., a. s. (spolu ďalej aj „nadobúdatelia“), za kúpnu cenu 1 700 Sk za akciu. Obe uvedené spoločnosti boli v uvedenej dobe ovládané spoločnosťou I., ktorá bola súčasťou konzorcia ovládajúceho ROPF. Uvedený predaj sa uskutočnil priamo bez toho, aby správca vyhlásil verejnú súťaž o najlepšiu ponuku na kúpu akcií, či priamo oslovil spoločnosť E. (ďalej len „E.“). Táto spoločnosť pritom bola podľa sťažovateľa už vo februári 2003 pripravená zaplatiť sumu 3 221 Sk za akciu. Nadobúdatelia uvedených akcií 19. septembra 2003 po ich kúpe previedli úplatne akcie na spoločnosť R., ktorá ich 22. septembra 2003 predala materskej spoločnosti S., a. s. – už zmienenej spoločnosti E. za cenu 3 250 Sk za akciu s opčnou prémieou vo výške 100 Sk za akciu.

Predmetná sťažnosť smeruje proti rozhodnutiam všeobecných súdov, ktoré zamietli žalobu sťažovateľa o zaplatenie sumy 5 269 849 Sk voči správcovi, predsedovi predstavenstva správcu a depozitárovi z titulu náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť

v dôsledku porušenia ich povinností vyplývajúcich zo zákona č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kolektívnom investovaní“). V dôsledku konania uvedených osôb totiž podľa sťažovateľa neboli akcie predané za najvýhodnejšiu cenu, pretože už vo februári 2003, teda v dobe predaja akcií, ich bolo možné predat' E. za spomínanú cenu. Uplatnená výška škody vychádza z rozdielu medzi predpokladanou kúpnu cenou zo strany E. a cenou, za ktorú ROPF predmetné akcie predal. Ide pritom o jej pomernú časť pripadajúcu na podiel sťažovateľa na portfóliu ROPF. Porušenie povinností odporcov malo byť podľa sťažovateľa preukázané i právoplatnými rozhodnutiami Úradu pre finančný trh. V prípade správcu išlo o rozhodnutie č. GRUFT-113/2004/SANE z 24. februára 2004 a vo vzťahu k depozitárovi o rozhodnutie č. GRUFT-126/2004/SANE z 23. novembra 2004.

Krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 2 Cbm 61/04-382 z 20. novembra 2007 zamietol žalobu sťažovateľa, pretože vo vzťahu k žiadnemu z odporcov nedospel k záveru o porušení právnej povinnosti podľa zákona o kolektívnom investovaní. Taktiež podľa neho došlo vo februári 2003 k predaju za najvýhodnejšiu cenu, takže bola vylúčená i možnosť vzniku škody. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom sp. zn. 6 Obo 84/2008 z 19. februára 2009. Odvolací súd sa v tomto rozhodnutí stotožnil s právnymi závermi krajského súdu.

Sťažovateľ považuje oba napadnuté rozsudky za arbitrárne. K porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy došlo podľa jeho tvrdenia tým, že súd prvého stupňa i odvolací súd sa nedostatočne vysporiadali s jeho návrhmi na vykonanie dôkazov. Tieto súdy odmietli vykonať podstatnú časť navrhovaných dôkazov, pričom tento svoj postup odôvodnili len tým, že by nimi sťažovateľ aj tak nevedel preukázať svoje tvrdenia. Ďalej sťažovateľ uvádza, že mu zo strany najvyššieho súdu nebolo doručené vyjadrenie depozitára k podanému odvolaniu. Tým bolo porušené jeho základné právo na verejné prerokovanie veci a právo vyjadrovať sa k jednotlivým dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napokon odôvodňuje tým, že mu nebola poskytnutá ochrana v konaní pred všeobecnými súdmi v jeho veci.

Ústavný súd si vyžiadal príslušný spis vedený krajským súdom, z ktorého zistil, že sťažovateľ podal 14. apríla 2009 dovolanie, ktorým sa domáha zrušenia oboch sťažnosťou napadnutých rozsudkov.

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokuje každý návrh na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, pričom skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia prijatiu návrhu na ďalšie konanie.

Ako vyplýva z jeho ustálenej judikatúry, ústavný súd rozhoduje v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv a slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, ktorého porušenie sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Vzhľadom na takto formulovaný princíp subsidiarity je tak vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho základných práv napadnutým rozsudkom krajského súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovateľ mohol domáhať a aj sa domáhal podaním odvolania proti nemu. Ústavný súd z tohto dôvodu sťažnosť v tej časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde.

Z uvedeného princípu subsidiarity súčasne vyplýva, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú v zásade aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09). O uvedený prípad ide i v prerokúvanej sťažovateľ'a, ktorý proti napadnutým rozsudkom podal tiež dovolanie. Sťažovateľ preto bude môcť podať sťažnosť ústavnému súdu vo väzbe na rozhodnutie o jeho dovolaní i vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu až potom, keď najvyšší súd rozhodne o jeho dovolaní zo 14. apríla 2009. Za daných okolností sa preto ústavný súd nemohol podanou ústavnou sťažnosťou zaoberať a podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľ'a v uvedenej veci (návrhu na zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu a napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie, ako aj návrhu na priznanie úhrady trov konania) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2010